

USTAWA

z dnia 4 lutego 1994 r.

o prawie autorskim i prawach pokrewnych¹

(tekst jednolity²)

Rozdział 1

Przedmiot prawa autorskiego

Art. 1. 1. Przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór).

2. W szczególności przedmiotem prawa autorskiego są utwory:

1) wyrażone słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi (literackie, publicystyczne, naukowe, kartograficzne oraz programy komputerowe);

2) plastyczne;

3) fotograficzne;

4) lutnicze;

5) wzornictwa przemysłowego;

6) architektoniczne, architektoniczno-urbanistyczne i urbanistyczne;

7) muzyczne i słowno-muzyczne;

8) sceniczne, sceniczno-muzyczne, choreograficzne i pantomimiczne;

9) audiowizualne (w tym filmowe).

²1. Ochroną objęty może być wyłącznie sposób wyrażenia; nie są objęte ochroną odkrycia, idee, procedury, metody i zasady działania oraz koncepcje matematyczne.

3. Utwór jest przedmiotem prawa autorskiego od chwili ustalenia, chociażby miał postać nieukończoną.

4. Ochrona przysługuje twórcy niezależnie od spełnienia jakichkolwiek formalności.

Art. 2. 1. Opracowanie cudzego utworu, w szczególności tłumaczenie, przeróbka, adaptacja, jest przedmiotem prawa autorskiego bez uszczerbku dla prawa do utworu pierwotnego.

2. Rozporządzanie i korzystanie z opracowania zależy od zezwolenia twórcy utworu pierwotnego (prawo zależne), chyba że autorskie prawa majątkowe do utworu pierwotnego wygasły. W przypadku baz danych spełniających cechy utworu zezwolenie twórcy jest konieczne także na sporządzenie opracowania.

3. Twórca utworu pierwotnego może cofnąć zezwolenie, jeżeli w ciągu pięciu lat od jego udzielenia opracowanie nie zostało rozpowszechnione. Wypłacone twórcy wynagrodzenie nie podlega zwrotowi.

4. Za opracowanie nie uważa się utworu, który powstał w wyniku inspiracji cudzym utworem.

5. Na egzemplarzach opracowania należy wymienić twórcę i tytuł utworu pierwotnego.

Art. 3. Zbiory, antologie, wybory, bazy danych spełniające cechy utworu są przedmiotem prawa autorskiego, nawet jeżeli zawierają niechronione materiały, o ile przyjęty w nich dobór, układ lub zestawienie ma twórczy charakter, bez uszczerbku dla praw do wykorzystanych utworów.

Art. 4. Nie stanowią przedmiotu prawa autorskiego:

1) akty normatywne lub ich urzędowe projekty;

2) urzędowe dokumenty, materiały, znaki i symbole;

3) opublikowane opisy patentowe lub ochronne;

- 4) proste informacje prasowe.

Art. 5. Przepisy ustawy stosuje się do utworów:

- 1) których twórcą lub współtwórcą jest obywatelem polskim lub¹⁾ których twórcą jest obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub;
- 2) które zostały opublikowane po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo równocześnie na tym terytorium i za granicą, lub
- 3) które zostały opublikowane po raz pierwszy w języku polskim, lub
- 4) które są chronione na podstawie umów międzynarodowych, w zakresie, w jakim ich ochrona wynika z tych umów.

Art. 6. 1. W rozumieniu ustawy:

- 1) utworem opublikowanym jest utwór, który za zezwoleniem twórcy został zwielokrotniony i którego egzemplarze zostały udostępnione publicznie;
- 2) opublikowaniem równoczesnym utworu jest opublikowanie utworu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą w okresie trzydziestu dni od jego pierwszej publikacji;
- 3) utworem rozpowszechnionym jest utwór, który za zezwoleniem twórcy został w jakikolwiek sposób udostępniony publicznie;
- 4) nadawaniem utworu jest jego rozpowszechnianie drogą emisji radiowej lub telewizyjnej, prowadzonej w sposób bezprzewodowy (naziemny lub satelitarny) lub w sposób przewodowy;
- 5) reemitowaniem utworu jest jego rozpowszechnianie przez inny podmiot niż pierwotnie nadający, drogą przejmowania w całości i bez zmian programu organizacji radiowej lub telewizyjnej oraz równoczesnego i integralnego przekazywania tego programu do powszechnego odbioru;
- 6) wprowadzeniem utworu do obrotu jest publiczne udostępnienie jego oryginału albo egzemplarzy drogą przeniesienia ich własności dokonanego przez uprawnionego lub za jego zgodą;
- 7) najmem egzemplarzy utworu jest ich przekazanie do ograniczonego czasowo korzystania w celu bezpośredniego lub pośredniego uzyskania korzyści majątkowej;
- 8) użyczeniem egzemplarzy utworu jest ich przekazanie do ograniczonego czasowo korzystania, niemające na celu bezpośredniego lub pośredniego uzyskania korzyści majątkowej;
- 9) odtworzeniem utworu jest jego udostępnienie bądź przy pomocy nośników dźwięku, obrazu lub dźwięku i obrazu, na których utwór został zapisany, bądź przy pomocy urządzeń służących do odbioru programu radiowego lub telewizyjnego, w którym utwór jest nadawany;
- 10) technicznymi zabezpieczeniami są wszelkie technologie, urządzenia lub ich elementy, których przeznaczeniem jest zapobieganie działaniom lub ograniczenie działań umożliwiających korzystanie z utworów lub artystycznych wykonań z naruszeniem prawa;
- 11) skutecznymi technicznymi zabezpieczeniami są techniczne zabezpieczenia umożliwiające podmiotom uprawnionym kontrolę nad korzystaniem z chronionego utworu lub artystycznego wykonania poprzez zastosowanie kodu dostępu lub mechanizmu zabezpieczenia, w szczególności szyfrowania, zakłócania lub każdej innej transformacji utworu lub artystycznego wykonania lub mechanizmu kontroli zwielokrotniania, które spełniają cel ochronny;

12) informacjami na temat zarządzania prawami są informacje identyfikujące utwór, twórcę, podmiot praw autorskich lub informacje o warunkach eksploatacji utworu, o ile zostały one dołączone do egzemplarza utworu lub są przekazywane w związku z jego rozpowszechnianiem, w tym kody identyfikacyjne.

2. Ilekroć w ustawie jest mowa o równowartości danej kwoty wyrażonej w euro, należy przez to rozumieć jej równowartość wyrażoną w walucie polskiej, ustaloną przy zastosowaniu średniego kursu euro, lub jej równowartość wyrażoną w innej walucie, ustaloną przy zastosowaniu średniego kursu euro oraz średniego kursu tej waluty ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski w dniu poprzedzającym dokonanie czynności.

Art. 6¹. 1. Rozpowszechnianiem utworu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, drogą emisji radiowej lub telewizyjnej, prowadzonej w sposób satelitarny jest jego rozpowszechnianie poprzez wprowadzenie przez organizację radiową lub telewizyjną i na jej odpowiedzialność, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, do drogi przekazu prowadzącej do satelity i z powrotem na Ziemię.

2. Jeżeli rozpowszechnianie utworu drogą emisji radiowej lub telewizyjnej prowadzonej w sposób satelitarny ma miejsce w państwie niebędącym członkiem Unii Europejskiej, które nie zapewnia poziomu ochrony określonego w rozdziale II dyrektywy Rady nr 93/83/EWG z dnia 27 września 1993 r. w sprawie koordynacji niektórych zasad dotyczących prawa autorskiego oraz praw pokrewnych stosowanych w odniesieniu do przekazu satelitarnego oraz retransmisji drogą kablową (Dz. Urz. WE L 248 z 06.10.1993, str. 15; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 17, t. 1, str. 134) oraz gdy:

1) sygnał przekazujący utwór jest przesyłany do satelity za pośrednictwem ziemskiej stacji nadawczej znajdującej się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uważa się, że utwór został rozpowszechniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez operatora tej stacji;

2) sygnał przekazujący utwór jest przesyłany do satelity za pośrednictwem ziemskiej stacji nadawczej znajdującej się na terytorium państwa niebędącego członkiem Unii Europejskiej, a rozpowszechnianie utworu odbywa się na zlecenie organizacji radiowej lub telewizyjnej mającej siedzibę w jednym z państw członkowskich Unii Europejskiej oraz główne przedsiębiorstwo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uważa się, że utwór został rozpowszechniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez tę organizację.

3. W przypadku gdy sygnał przekazujący utwór jest kodowany w sposób uniemożliwiający jego powszechny i nieograniczony odbiór, jest to rozpowszechnianie, w rozumieniu ust. 1, pod warunkiem równoczesnego udostępnienia przez organizację radiową lub telewizyjną, lub za jej zgodą, środków do odbioru tego sygnału.

4. Satelitą jest sztuczny satelita Ziemi działający w pasmach częstotliwości, które na mocy przepisów ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 171, poz. 1800, z późn. zm.3)) są przeznaczone dla celów emisji sygnałów przeznaczonych do publicznego odbioru lub dla zamkniętej komunikacji pomiędzy dwoma punktami, przy czym odbiór sygnałów w obu tych przypadkach musi odbywać się w porównywalnych warunkach.

Art. 7. Jeżeli umowy międzynarodowe, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, przewidują dalej idącą ochronę, niż to wynika z ustawy, do nieopublikowanych utworów obywateli polskich albo do utworów opublikowanych po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub równocześnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo opublikowanych po raz pierwszy w języku polskim - stosuje się postanowienia tych umów.

Rozdział 2

Podmiot prawa autorskiego

Art. 8. 1. Prawo autorskie przysługuje twórcy, o ile ustawa nie stanowi inaczej.

2. Domniemywa się, że twórcą jest osoba, której nazwisko w tym charakterze uwidoczniło na egzemplarzach utworu lub której autorstwo podano do publicznej wiadomości w jakikolwiek inny sposób w związku z rozpowszechnianiem utworu.

3. Dopóki twórca nie ujawnił swojego autorstwa, w wykonywaniu prawa autorskiego zastępuje go producent lub wydawca, a w razie ich braku - właściwa organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.

Art. 9. 1. Współtwórcom przysługuje prawo autorskie wspólnie. Domniemywa się, że wielkości udziałów są równe. Każdy ze współtwórców może żądać określenia wielkości udziałów przez sąd, na podstawie wkładów pracy twórczej.

2. Każdy ze współtwórców może wykonywać prawo autorskie do swojej części utworu mającej samodzielne znaczenie, bez uszczerbku dla praw pozostałych współtwórców.

3. Do wykonywania prawa autorskiego do całości utworu potrzebna jest zgoda wszystkich współtwórców. W przypadku braku takiej zgody każdy ze współtwórców może żądać rozstrzygnięcia przez sąd, który orzeka uwzględniając interesy wszystkich współtwórców.

4. Każdy ze współtwórców może dochodzić roszczeń z tytułu naruszenia prawa autorskiego do całości utworu. Uzyskane świadczenie przypada wszystkim współtwórcom, stosownie do wielkości ich udziałów.

5. Do autorskich praw majątkowych przysługujących współtwórcom stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu cywilnego o współwłasności w częściach ułamkowych.

Art. 10. Jeżeli twórcy połączyli swoje odrębne utwory w celu wspólnego rozpowszechniania, każdy z nich może żądać od pozostałych twórców udzielenia zezwolenia na rozpowszechnianie tak powstałej całości, chyba że istnieje słuszna podstawa odmowy, a umowa nie stanowi inaczej. Przepisy art. 9 ust. 2-4 stosuje się odpowiednio.

Art. 11. Autorskie prawa majątkowe do utworu zbiorowego, w szczególności do encyklopedii lub publikacji periodycznej, przysługują producentowi lub wydawcy, a do poszczególnych części mających samodzielne znaczenie - ich twórcom. Domniemywa się, że producentowi lub wydawcy przysługuje prawo do tytułu.

Art. 12. 1. Jeżeli ustawa lub umowa o pracę nie stanowią inaczej, pracodawca, którego pracownik stworzył utwór w wyniku wykonywania obowiązków ze stosunku pracy, nabywa z chwilą przyjęcia utworu autorskie prawa majątkowe w granicach wynikających z celu umowy o pracę i zgodnego zamiaru stron.

2. Jeżeli pracodawca, w okresie dwóch lat od daty przyjęcia utworu, nie przystąpi do rozpowszechniania utworu przeznaczonego w umowie o pracę do rozpowszechnienia, twórca może wyznaczyć pracodawcy na piśmie odpowiedni termin na rozpowszechnienie utworu z tym skutkiem, że po jego bezskutecznym upływie prawa uzyskane przez pracodawcę wraz z własnością przedmiotu, na którym utwór utrwalono, powracają do twórcy, chyba że umowa stanowi inaczej. Strony mogą określić inny termin na przystąpienie do rozpowszechniania utworu.

3. Jeżeli umowa o pracę nie stanowi inaczej, z chwilą przyjęcia utworu pracodawca nabywa własność przedmiotu, na którym utwór utrwalono.

Art. 13. Jeżeli pracodawca nie zawiadomi twórcy w terminie sześciu miesięcy od dostarczenia utworu o jego nieprzyjęciu lub uzależnieniu przyjęcia od dokonania określonych zmian w wyznaczonym w tym celu odpowiednim terminie, uważa się, że utwór został przyjęty bez zastrzeżeń. Strony mogą określić inny termin.

Art. 14. 1. Jeżeli w umowie o pracę nie postanowiono inaczej, instytucji naukowej przysługuje pierwszeństwo opublikowania utworu naukowego pracownika, który stworzył ten utwór w wyniku wykonywania obowiązków ze stosunku pracy. Twórca przysługuje prawo do wynagrodzenia. Pierwszeństwo opublikowania wygasa, jeżeli w ciągu sześciu miesięcy od dostarczenia utworu nie zawarto z twórcą umowy o wydanie utworu albo jeżeli w okresie dwóch lat od daty jego przyjęcia utwór nie został opublikowany.

2. Instytucja naukowa może, bez odrębnego wynagrodzenia, korzystać z materiału naukowego zawartego w utworze, o którym mowa w ust. 1, oraz udostępniać ten utwór osobom trzecim, jeżeli to wynika z uzgodnionego przeznaczenia utworu lub zostało postanowione w umowie.

Art. 15. Domniemywa się, że producentem lub wydawcą jest osoba, której nazwisko lub nazwę uwidoczniono w tym charakterze na przedmiotach, na których utwór utrwalono, albo podano do publicznej wiadomości w jakikolwiek sposób w związku z rozpowszechnianiem utworu.

Art. 15a. Uczelni w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym przysługuje pierwszeństwo w opublikowaniu pracy dyplomowej studenta. Jeżeli uczelnia nie opublikowała pracy dyplomowej w ciągu 6 miesięcy od jej obrony, student, który ją przygotował, może ją opublikować, chyba że praca dyplomowa jest częścią utworu zbiorowego.

Rozdział 3

Treść prawa autorskiego

Oddział 1

Autorskie prawa osobiste

Art. 16. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, autorskie prawa osobiste chronią nieograniczoną w czasie i niepodlegającą zrzeczeniu się lub zbyciu więź twórcy z utworem, a w szczególności prawo do:

- 1) autorstwa utworu;
- 2) oznaczenia utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo do udostępniania go anonimowo;
- 3) nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania;
- 4) decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności;
- 5) nadzoru nad sposobem korzystania z utworu.

Oddział 2

Autorskie prawa majątkowe

Art. 17. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, twórcy przysługuje wyłączne prawo do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz do wynagrodzenia za korzystanie z utworu.

Art. 17¹. Opracowanie lub zwielokrotnienie bazy danych spełniającej cechy utworu, dokonane przez legalnego użytkownika bazy danych lub jej kopii, nie wymaga zezwolenia autora bazy danych, jeśli jest ono konieczne dla dostępu do zawartości bazy danych i normalnego korzystania z jej zawartości. Jeżeli użytkownik jest upoważniony do korzystania tylko z części bazy danych, niniejsze postanowienie odnosi się tylko do tej części.

Art. 18. 1. Autorskie prawa majątkowe nie podlegają egzekucji, dopóki służą twórcy. Nie dotyczy to wymagalnych wierzytelności.

2. Po śmierci twórcy, spadkobiercy mogą sprzeciwić się egzekucji z prawa autorskiego do utworu nieopublikowanego, chyba że sprzeciw byłby niezgodny z ujawnioną wolą twórcy co do rozpowszechniania utworu.

3. Prawo do wynagrodzenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1, art. 19¹, art. 20 ust. 2-4, art. 20¹, art. 30 ust. 2 oraz art. 70 ust. 3, nie podlega zrzeczeniu się, zbyciu ani egzekucji. Nie dotyczy to wymagalnych wierzytelności.

Art. 19. 1. Twórcy i jego spadkobiercom, w przypadku dokonanych zawodowo odsprzedaży oryginalnych egzemplarzy utworu plastycznego lub fotograficznego, przysługuje prawo do wynagrodzenia stanowiącego sumę poniższych stawek:

- 1) 5 % części ceny sprzedaży, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale do równowartości 50.000 euro, oraz
- 2) 3 % części ceny sprzedaży, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 50.000,01 euro do równowartości 200.000 euro, oraz
- 3) 1 % części ceny sprzedaży, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 200.000,01 euro do równowartości 350.000 euro, oraz
- 4) 0,5 % części ceny sprzedaży, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale od równowartości 350.000,01 euro do równowartości 500.000 euro, oraz
- 5) 0,25 % części ceny sprzedaży, jeżeli ta część jest zawarta w przedziale przekraczającym równowartość 500.000 euro

- jednak nie wyższego niż równowartość 12.500 euro.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w przypadku ceny sprzedaży niższej niż równowartość 100 euro.

3. Oryginalnymi egzemplarzami utworu w rozumieniu ust. 1 są:

- 1) egzemplarze wykonane osobiście przez twórcę;
- 2) kopie uznane za oryginalne egzemplarze utworu, jeżeli zostały wykonane osobiście, w ograniczonej ilości, przez twórcę lub pod jego nadzorem, ponumerowane, podpisane lub w inny sposób przez niego oznaczone.

Art. 19¹. Twórcy i jego spadkobiercom przysługuje prawo do wynagrodzenia w wysokości 5 % ceny dokonanych zawodowo odsprzedaży rękopisów utworów literackich i muzycznych.

Art. 19². 1. Odsprzedażą w rozumieniu art. 19 ust. 1 i art. 19¹ jest każda sprzedaż następująca po pierwszym rozporządzeniu egzemplarzem przez twórcę.

2. Zawodową odsprzedażą w rozumieniu art. 19 ust. 1 i art. 19¹ są wszystkie czynności o charakterze odsprzedaży dokonywane, w ramach prowadzonej działalności, przez sprzedawców, kupujących, pośredników oraz inne podmioty zawodowo zajmujące się handlem dziełami sztuki lub rękopisami utworów literackich i muzycznych.

Art. 19³. 1. Do zapłaty wynagrodzenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 i art. 19¹, jest obowiązany sprzedawca, o którym mowa w art. 19² ust. 2, a gdy działa na rzecz osoby trzeciej, zawodowo zajmującej się handlem dziełami sztuki lub rękopisami utworów literackich i muzycznych, odpowiada z nią solidarnie.

2. Sprzedawca jest obowiązany do ujawnienia osoby trzeciej, o której mowa w ust. 1. Z obowiązku tego może się zwolnić płacąc należne wynagrodzenie.

3. Twórca utworu, o którym mowa w art. 19 ust. 1 i art. 19¹, oraz jego spadkobiercy mogą domagać się od osób wymienionych w ust. 1 udzielenia informacji oraz udostępnienia dokumentów niezbędnych do określenia należne-

go wynagrodzenia z tytułu odsprzedaży oryginalnego egzemplarza lub rękopisu utworu przez okres 3 lat od dnia dokonania odsprzedaży.

Art. 19⁴. Ceny sprzedaży określone w art. 19 ust. 1 i art. 19¹ są cenami po odliczeniu podatku od towarów i usług należnego z tytułu dokonanej odsprzedaży oryginalnego egzemplarza lub rękopisu utworu.

Art. 19⁵. Przepisy art. 19-19⁴ stosuje się także do oryginalnych egzemplarzy i rękopisów utworów innych niż wymienione w art. 5, których twórcy w dniu dokonania odsprzedaży mają miejsce stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 20. 1. Producenci i importerzy:

- 1) magnetofonów, magnetowidów i innych podobnych urządzeń,
  - 2) kserokopiarek, skanerów i innych podobnych urządzeń reprograficznych umożliwiających pozyskiwanie kopii całości lub części egzemplarza opublikowanego utworu,
  - 3) czystych nośników służących do utrwalania, w zakresie własnego użytku osobistego, utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, przy użyciu urządzeń wymienionych w pkt 1 i 2
- są obowiązani do uiszczania, określonym zgodnie z ust. 5, organizacjom zbiorowego zarządzania, działającym na rzecz twórców, artystów wykonawców, producentów fonogramów i wideogramów oraz wydawców, opłat w wysokości nieprzekraczającej 3 % kwoty należnej z tytułu sprzedaży tych urządzeń i nośników.
2. Z kwoty uzyskanej z tytułu opłat ze sprzedaży magnetofonów i innych podobnych urządzeń oraz związanych z nimi czystych nośników przypada:
- 1) 50 % - twórcom;
  - 2) 25 % - artystom wykonawcom;
  - 3) 25 % - producentom fonogramów.
3. Z kwoty uzyskanej z tytułu opłat ze sprzedaży magnetowidów i innych podobnych urządzeń oraz związanych z nimi czystych nośników przypada:
- 1) 35 % - twórcom;
  - 2) 25 % - artystom wykonawcom;
  - 3) 40 % - producentom wideogramów.
4. Z kwoty uzyskanej z tytułu opłat ze sprzedaży urządzeń reprograficznych oraz związanych z nimi czystych nośników przypada:
- 1) 50 % - twórcom;
  - 2) 50 % - wydawcom.
5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego po zasięgnięciu opinii organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, stowarzyszeń twórców, artystów wykonawców, organizacji producentów fonogramów, producentów wideogramów oraz wydawców, jak również organizacji producentów lub importerów urządzeń i czystych nośników wymienionych w ust. 1, określa, w drodze rozporządzenia: kategorie urządzeń i nośników oraz wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, kierując się zdolnością urządzenia i nośnika do zwielokrotniania utworów, jak również ich przeznaczeniem do wykonywania innych funkcji niż zwielokrotnianie utworów, sposób pobierania i podziału opłat oraz organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi uprawnione do ich pobierania.

Art. 20¹. 1. Posiadacze urządzeń reprograficznych, którzy prowadzą działalność gospodarczą w zakresie zwielokrotniania utworów dla własnego użytku osobistego osób trzecich, są obowiązani do uiszczania, za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, opłat w wysokości do 3 % wpływów z tego tytułu na rzecz twórców oraz wydawców, chyba że zwielokrotnienie odbywa się na podstawie umowy z uprawnionym. Opłaty te przypadają twórcom i wydawcom w częściach równych.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, stowarzyszeń twórców oraz wydawców, a także opinii właściwej izby gospodarczej określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, uwzględniając proporcje udziału w zwielokrotnianych materiałach utworów zwielokrotnianych dla własnego użytku osobistego, sposób ich pobierania i podziału oraz wskazuje organizację lub organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi uprawnione do ich pobierania.

Art. 21. 1. Organizacjom radiowym i telewizyjnym wolno nadawać opublikowane drobne utwory muzyczne, słowne i słowno-muzyczne wyłącznie na podstawie umowy zawartej z organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, chyba że prawo do nadania utworów zamówionych przez organizację radiową lub telewizyjną przysługuje jej na podstawie odrębnej umowy.

2. Twórca może w umowie z organizacją radiową lub telewizyjną zrzec się pośrednictwa organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, o którym mowa w ust. 1. Zrzeczenie to wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.

2¹. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do publicznego udostępniania utworów w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym.

3. (uchylony).

4. (uchylony).

Art. 21¹. 1. Operatorom sieci kablowych wolno reemitować w sieciach kablowych utwory nadawane w programach organizacji radiowych i telewizyjnych wyłącznie na podstawie umowy zawartej z właściwą organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.

2. W przypadku sporów związanych z zawarciem umowy, o której mowa w ust. 1, stosuje się przepis art. 108 ust. 5.

Art. 22. 1. Organizacjom radiowym i telewizyjnym wolno przy pomocy własnych środków i dla własnych nadań utrzymywać utwory w celu zgodnego z prawem korzystania z nich.

2. Utrwalenia, o których mowa w ust. 1, powinny być zniszczone w terminie miesiąca od dnia wygaśnięcia uprawnień do nadania utworu.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do utrważeń dokonanych przy przygotowywaniu własnych audycji i programów mających wyjątkowy charakter dokumentalny, i które zostaną umieszczone w archiwum.

Oddział 3

Dozwolony użytek chronionych utworów

Art. 23. 1. Bez zezwolenia twórcy wolno nieodpłatnie korzystać z już rozpowszechnionego utworu w zakresie własnego użytku osobistego. Przepis ten nie upoważnia do budowania według cudzego utworu architektonicznego i architektoniczno-urbanistycznego oraz do korzystania z elektronicznych baz danych spełniających cechy utworu, chyba że dotyczy to własnego użytku naukowego niezwiązanego z celem zarobkowym.

2. Zakres własnego użytku osobistego obejmuje korzystanie z pojedynczych egzemplarzy utworów przez krąg osób pozostających w związku osobistym, w szczególności pokrewieństwa, powinowactwa lub stosunku towarzyskiego.

Art. 23¹. Nie wymaga zezwolenia twórcy przejściowe lub incydentalne zwielokrotnianie utworów, niemające samodzielnego znaczenia gospodarczego, a stanowiące integralną i podstawową część procesu technologicznego oraz mające na celu wyłącznie umożliwienie:

- 1) przekazu utworu w systemie teleinformatycznym pomiędzy osobami trzecimi przez pośrednika lub
- 2) zgodnego z prawem korzystania z utworu.

Art. 24. 1. Wolno rozpowszechniać za pomocą anteny zbiorowej oraz sieci kablowej utwory nadawane przez inną organizację radiową lub telewizyjną drogą satelitarną albo naziemną, jeżeli następuje to w ramach równoczesnego, integralnego i nieodpłatnego rozpowszechniania programów radiowych lub telewizyjnych i przeznaczone jest do oznaczonego grona odbiorców znajdujących się w jednym budynku lub w domach jednorodzinnych obejmujących do 50 gospodarstw domowych.

2. Posiadacze urządzeń służących do odbioru programu radiowego lub telewizyjnego mogą za ich pomocą odbierać nadawane utwory, choćby urządzenia te były umieszczone w miejscu ogólnie dostępnym, jeżeli nie łączy się z tym osiąganie korzyści majątkowych.

3. (uchylony).

4. (utracił moc).

Art. 25. 1. Wolno rozpowszechniać w celach informacyjnych w prasie, radiu i telewizji:

- 1) już rozpowszechnione:
  - a) sprawozdania o aktualnych wydarzeniach,
- b) aktualne artykuły na tematy polityczne, gospodarcze lub religijne, chyba że zostało wyraźnie zastrzeżone, że ich dalsze rozpowszechnianie jest zabronione,
- c) aktualne wypowiedzi i fotografie reporterskie,
  - 2) krótkie wyciągi ze sprawozdań i artykułów, o których mowa w pkt 1 lit. a i b;
  - 3) przeglądy publikacji i utworów rozpowszechnionych;
  - 4) mowy wygłoszone na publicznych zebraniach i rozprawach; nie upoważnia to jednak do publikacji zbiorów mów jednej osoby;
  - 5) krótkie streszczenia rozpowszechnionych utworów.

2. Za korzystanie z utworów, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b i c, twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia.

3. Rozpowszechnianie utworów na podstawie ust. 1 jest dozwolone zarówno w oryginale, jak i w tłumaczeniu.

4. Przepisy ust. 1-3 stosuje się odpowiednio do publicznego udostępniania utworów w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, z tym że jeżeli wypłata wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 2, nie nastąpiła na podstawie umowy z uprawnionym, wynagrodzenie jest wypłacane za pośrednictwem właściwej organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi.

Art. 26. Wolno w sprawozdaniach o aktualnych wydarzeniach przytaczać utwory udostępniane podczas tych wydarzeń, jednakże w granicach uzasadnionych celem informacji.

Art. 27. Instytucje naukowe i oświatowe mogą, w celach dydaktycznych lub prowadzenia własnych badań, korzystać z rozpowszechnionych utworów w oryginale i w tłumaczeniu oraz sporządzać w tym celu egzemplarze fragmentów rozpowszechnionego utworu.

Art. 28. Biblioteki, archiwa i szkoły mogą:

- 1) udostępniać nieodpłatnie, w zakresie swoich zadań statutowych, egzemplarze utworów rozpowszechnionych;
- 2) sporządzać lub zlecać sporządzenie egzemplarzy rozpowszechnionych utworów w celu uzupełnienia, zachowania lub ochrony własnych zbiorów;
- 3) udostępniać zbiory dla celów badawczych lub poznawczych za pośrednictwem końcówek systemu informacyjnego (terminali) znajdujących się na terenie tych jednostek.

Art. 29. 1. Wolno przytaczać w utworach stanowiących samoistną całość urywki rozpowszechnionych utworów lub drobne utwory w całości, w zakresie uzasadnionym wyjaśnieniem, analizą krytyczną, nauczaniem lub prawami gatunku twórczości.

2. Wolno w celach dydaktycznych i naukowych zamieszczać rozpowszechnione drobne utwory lub fragmenty większych utworów w podręcznikach i wypisach.

2¹. Wolno w celach dydaktycznych i naukowych zamieszczać rozpowszechnione drobne utwory lub fragmenty większych utworów w antologiach.

3. W przypadkach, o których mowa w ust. 2 i 2¹, twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia.

Art. 30. 1. Ośrodki informacji lub dokumentacji mogą sporządzać i rozpowszechniać własne opracowania dokumentacyjne oraz pojedyncze egzemplarze, nie większych niż jeden arkusz wydawniczy, fragmentów opublikowanych utworów.

2. Twórca albo właściwa organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi jest uprawniona do pobierania od ośrodków, o których mowa w ust. 1, wynagrodzenia za odpłatne udostępnianie egzemplarzy fragmentów utworów.

Art. 30¹. Do baz danych spełniających cechy utworu nie stosuje się art. 28, art. 29 ust. 2 i 3 i art. 30.

Art. 31. Wolno nieodpłatnie wykonywać publicznie rozpowszechnione utwory podczas ceremonii religijnych, imprez szkolnych i akademickich lub oficjalnych uroczystości państwowych, jeżeli nie łączy się z tym osiąganie pośrednio lub bezpośrednio korzyści majątkowych i artyści wykonawcy nie otrzymują wynagrodzenia, z wyłączeniem imprez reklamowych, promocyjnych lub wyborczych.

Art. 32. 1. Właściciel egzemplarza utworu plastycznego może go wystawiać publicznie, jeżeli nie łączy się z tym osiąganie korzyści majątkowych.

2. W razie podjęcia decyzji o zniszczeniu oryginalnego egzemplarza utworu plastycznego znajdującego się w miejscu publicznie dostępnym, właściciel jest obowiązany złożyć twórcy utworu lub jego bliskim ofertę sprzedaży, jeżeli porozumienie się z nim, celem złożenia oferty, jest możliwe. Górną granicę ceny określa wartość materiałów. Jeżeli sprzedaż nie jest możliwa, właściciel jest obowiązany umożliwić twórcy sporządzenie kopii bądź - zależnie od rodzaju utworu - stosownej dokumentacji.

Art. 33. Wolno rozpowszechniać:

- 1) utwory wystawione na stałe na ogólnie dostępnych drogach, ulicach, placach lub w ogrodach, jednakże nie do tego samego użytku;
- 2) utwory wystawione w publicznie dostępnych zbiorach, takich jak muzea, galerie, sale wystawowe, lecz tylko w katalogach i w wydawnictwach publikowanych dla promocji tych utworów, a także w sprawozdaniach o aktualnych wydarzeniach w prasie i telewizji, jednakże w granicach uzasadnionych celem informacji;
- 3) w encyklopediach i atlasach - opublikowane utwory plastyczne i fotograficzne, o ile nawiązanie porozumienia z twórcą celem uzyskania jego zezwolenia napotyka trudne do przewyżnienia przeszkody. Twórcy przysługuje wówczas prawo do wynagrodzenia.

Art. 33¹. Wolno korzystać z już rozpowszechnionych utworów dla dobra osób niepełnosprawnych, jeżeli to korzystanie odnosi się bezpośrednio do ich upośledzenia, nie ma zarobkowego charakteru i jest podejmowane w rozmiarze wynikającym z natury upośledzenia.

Art. 33². Wolno korzystać z utworów dla celów bezpieczeństwa publicznego lub na potrzeby postępowań administracyjnych, sądowych lub prawodawczych oraz sprawozdań z tych postępowań.

Art. 33³. Wolno w celu reklamy wystawy publicznej lub publicznej sprzedaży utworów korzystać z egzemplarzy utworów już rozpowszechnionych, w zakresie uzasadnionym promocją wystawy lub sprzedaży, z wyłączeniem innego handlowego wykorzystania.

Art. 33⁴. Wolno korzystać z utworów w związku z prezentacją lub naprawą sprzętu.

Art. 33⁵. Wolno korzystać z utworu w postaci obiektu budowlanego, jego rysunku, planu lub innego ustalenia, w celu odbudowy lub remontu obiektu budowlanego.

Art. 34. Można korzystać z utworów w granicach dozwolonego użytku pod warunkiem wymienienia imienia i nazwiska twórcy oraz źródła. Podanie twórcy i źródła powinno uwzględniać istniejące możliwości. Twórcy nie przysługuje prawo do wynagrodzenia, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Art. 35. Dozwolony użytek nie może naruszać normalnego korzystania z utworu lub godzić w słuszne interesy twórcy.

Rozdział 4

Czas trwania autorskich praw majątkowych

Art. 36. Z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w ustawie, autorskie prawa majątkowe gasną z upływem lat siedemdziesięciu:

- 1) od śmierci twórcy, a do utworów współautorskich - od śmierci współtwórcy, który przeżył pozostałych;

- 2) w odniesieniu do utworu, którego twórca nie jest znany - od daty pierwszego rozpowszechnienia, chyba że pseudonim nie pozostawia wątpliwości co do tożsamości autora lub jeżeli autor ujawnił swoją tożsamość;
- 3) w odniesieniu do utworu, do którego autorskie prawa majątkowe przysługują z mocy ustawy innej osobie niż twórca - od daty rozpowszechnienia utworu, a gdy utwór nie został rozpowszechniony - od daty jego ustalenia;
- 4) w odniesieniu do utworu audiowizualnego - od śmierci najpóźniej zmarłej z wymienionych osób: głównego reżysera, autora scenariusza, autora dialogów, kompozytora muzyki skomponowanej do utworu audiowizualnego.

Art. 37. Jeżeli bieg terminu wygaśnięcia autorskich praw majątkowych rozpoczyna się od rozpowszechnienia utworu, a utwór rozpowszechniono w częściach, odcinkach, fragmentach lub wkładkach, bieg terminu liczy się oddzielnie od daty rozpowszechnienia każdej z wymienionych części.

Art. 38. (uchylony).

Art. 39. Czas trwania autorskich praw majątkowych liczy się w latach pełnych następujących po roku, w którym nastąpiło zdarzenie, od którego zaczyna się bieg terminów określonych w art. 36 i art. 37.

Art. 40. 1. Producenci lub wydawcy egzemplarzy utworów literackich, muzycznych, plastycznych, fotograficznych i kartograficznych, niekorzystających z ochrony autorskich praw majątkowych, są obowiązani do przekazywania na rzecz Funduszu, o którym mowa w art. 111, wpłaty wynoszącej od 5 % do 8 % wpływów brutto ze sprzedaży egzemplarzy tych utworów. Dotyczy to wydań publikowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

1¹. Producenci i wydawcy dokonują wpłat, o których mowa w ust. 1, za okresy kwartalne w terminie do końca miesiąca następującego po zakończeniu kwartału, w którym uzyskano wpływy ze sprzedaży. Jeżeli wysokość wpłaty nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 1.000 euro, możliwe jest rozliczanie w innych regularnych okresach, nie dłuższych jednak niż rok obrotowy.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do egzemplarzy chronionych opracowań utworów niekorzystających z ochrony autorskich praw majątkowych.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określa, w drodze rozporządzenia, wysokość procentu, o którym mowa w ust. 1.

Rozdział 5

Przejście autorskich praw majątkowych

Art. 41. 1. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej:

- 1) autorskie prawa majątkowe mogą przejść na inne osoby w drodze dziedziczenia lub na podstawie umowy;
- 2) nabywca autorskich praw majątkowych może przenieść je na inne osoby, chyba że umowa stanowi inaczej.

2. Umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych lub umowa o korzystanie z utworu, zwana dalej "licencją", obejmuje pola eksploatacji wyraźnie w niej wymienione.

3. Nieważna jest umowa w części dotyczącej wszystkich utworów lub wszystkich utworów określonego rodzaju tego samego twórcy mających powstać w przyszłości.

4. Umowa może dotyczyć tylko pól eksploatacji, które są znane w chwili jej zawarcia.

5. Twórca utworu wykorzystanego lub włączonego do utworu audiowizualnego oraz utworu wchodzącego w skład utworu zbiorowego, po powstaniu nowych sposobów eksploatacji utworów, nie może bez ważnego powodu odmówić udzielenia zezwolenia na korzystanie z tego utworu w ramach utworu audiowizualnego lub utworu zbiorowego na polach eksploatacji nieznanych w chwili zawarcia umowy.

Art. 42. Jeżeli autorskie prawa majątkowe jednego ze współtwórców miałyby przyspaść Skarbowi Państwa jako spadkobiercy ustawowemu, część ta przechodzi na pozostałych przy życiu współtwórców lub ich następców prawnych, stosownie do wielkości ich udziałów.

Art. 43. 1. Jeżeli z umowy nie wynika, że przeniesienie autorskich praw majątkowych lub udzielenie licencji nastąpiło nieodpłatnie, twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia.

2. Jeżeli w umowie nie określono wysokości wynagrodzenia autorskiego, wysokość wynagrodzenia określa się z uwzględnieniem zakresu udzielonego prawa oraz korzyści wynikających z korzystania z utworu.

Art. 44. W razie rażącej dysproporcji między wynagrodzeniem twórcy a korzyściami nabywcy autorskich praw majątkowych lub licencjodawcy, twórca może żądać stosownego podwyższenia wynagrodzenia przez sąd.

Art. 45. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, twórcy przysługuje odrębne wynagrodzenie za korzystanie z utworu na każdym odrębnym polu eksploatacji.

Art. 46. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, twórca zachowuje wyłączne prawo zezwalania na wykonywanie zależnego prawa autorskiego, mimo że w umowie postanowiono o przeniesieniu całości autorskich praw majątkowych.

Art. 47. Jeżeli wynagrodzenie twórcy zależy od wysokości wpływów z korzystania z utworu, twórca ma prawo do otrzymania informacji i wglądu w niezbędnym zakresie do dokumentacji mającej istotne znaczenie dla określenia wysokości tego wynagrodzenia.

Art. 48. 1. Jeżeli wynagrodzenie twórcy jest określone procentowo od ceny sprzedaży egzemplarzy utworu, a cena ta ulega podwyższeniu, twórcy należy się umówiony procent od egzemplarzy sprzedanych po podwyższonej cenie.

2. Jednostronne obniżenie ceny sprzedaży egzemplarzy przed upływem roku od przystąpienia do rozpowszechniania utworu nie wpływa na wysokość wynagrodzenia. Strony mogą przedłużyć ten termin.

Art. 49. 1. Jeżeli w umowie nie określono sposobu korzystania z utworu, powinien on być zgodny z charakterem i przeznaczeniem utworu oraz przyjętymi zwyczajami.

2. Następcą prawnym, choćby nabył całość autorskich praw majątkowych, nie może, bez zgody twórcy, czynić zmian w utworze, chyba że są one spowodowane oczywistą koniecznością, a twórca nie miałby słusznej podstawy im się sprzeciwić. Dotyczy to odpowiednio utworów, których czas ochrony autorskich praw majątkowych upłynął.

Art. 50. Odrębne pola eksploatacji stanowią w szczególności:

1) w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu - wytwarzanie określoną techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową;

2) w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utwór utrwalono - wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy;

3) w zakresie rozpowszechniania utworu w sposób inny niż określony w pkt 2 - publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

Art. 51. 1. (utracił moc).

2. (utracił moc).

3. Wprowadzenie do obrotu oryginału albo egzemplarza utworu na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego wyczerpuje prawo do zezwalania na dalszy obrót takim egzemplarzem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z wyjątkiem jego najmu lub użyczenia.

Art. 52. 1. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, przeniesienie własności egzemplarza utworu nie powoduje przejścia autorskich praw majątkowych do utworu.

2. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, przejście autorskich praw majątkowych nie powoduje przeniesienia na nabywcę własności egzemplarza utworu.

3. Nabywca oryginału utworu jest obowiązany udostępnić go twórcy w takim zakresie, w jakim jest to niezbędne do wykonywania prawa autorskiego. Nabywca oryginału może jednak domagać się od twórcy odpowiedniego zabezpieczenia oraz wynagrodzenia za korzystanie.

Art. 53. Umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.

Art. 54. 1. Twórca jest obowiązany dostarczyć utwór w terminie określonym w umowie, a jeżeli termin nie został oznaczony - niezwłocznie po ukończeniu utworu.

2. Jeżeli twórca nie dostarczył utworu w przewidzianym terminie, zamawiający może wyznaczyć twórcy odpowiedni dodatkowy termin z zagrożeniem odstąpienia od umowy, a po jego bezskutecznym upływie może od umowy odstąpić.

Art. 55. 1. Jeżeli zamówiony utwór ma usterki, zamawiający może wyznaczyć twórcy odpowiedni termin do ich usunięcia, a po jego bezskutecznym upływie może od umowy odstąpić lub żądać odpowiedniego obniżenia umówionego wynagrodzenia, chyba że usterki są wynikiem okoliczności, za które twórca nie ponosi odpowiedzialności. Twórca zachowuje w każdym razie prawo do otrzymanej części wynagrodzenia, nie wyższej niż 25 % wynagrodzenia umownego.

2. Jeżeli utwór ma wady prawne, zamawiający może od umowy odstąpić i żądać naprawienia poniesionej szkody.

3. Roszczenia, o których mowa w ust. 1, wygasają z chwilą przyjęcia utworu.

4. Jeżeli zamawiający nie zawiadomi twórcy w terminie sześciu miesięcy od dostarczenia utworu o jego przyjęciu, nieprzyjęciu lub uzależnieniu przyjęcia od dokonania określonych zmian w wyznaczonym w tym celu odpowiednim terminie, uważa się, że utwór został przyjęty bez zastrzeżeń. Strony mogą określić inny termin.

Art. 56. 1. Twórca może odstąpić od umowy lub ją wypowiedzieć ze względu na swoje istotne interesy twórcze.

2. Jeżeli w ciągu dwóch lat od odstąpienia lub wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 1, twórca zamierza przystąpić do korzystania z utworu, ma obowiązek zaoferować to korzystanie nabywcy lub licencjobiorcy, wyznaczając mu w tym celu odpowiedni termin.

3. Jeżeli odstąpienie od umowy lub jej wypowiedzenie następuje po przyjęciu utworu, skuteczność odstąpienia lub wypowiedzenia może być przez drugą stronę umowy uzależniona od zabezpieczenia kosztów poniesionych przez nią w związku z zawartą umową. Nie można jednak żądać zwrotu kosztów, gdy zaniechanie rozpowszechniania jest następstwem okoliczności, za które twórca nie ponosi odpowiedzialności.

4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do utworów architektonicznych i architektoniczno-urbanistycznych, audiowizualnych oraz utworów zamówionych w zakresie ich eksploatacji w utworze audiowizualnym.

Art. 57. 1. Jeżeli nabywca autorskich praw majątkowych lub licencjobiorca, który zobowiązał się do rozpowszechniania utworu, nie przystąpi do rozpowszechniania w umówionym terminie, a w jego braku - w ciągu dwóch lat od przyjęcia utworu, twórca może odstąpić od umowy lub ją wypowiedzieć i domagać się naprawienia szkody po bezskutecznym upływie dodatkowego terminu, nie krótszego niż sześć miesięcy.

2. Jeżeli wskutek okoliczności, za które nabywca lub licencjobiorca ponosi odpowiedzialność, utwór nie został udostępniony publiczności, twórca może się domagać, zamiast naprawienia poniesionej szkody, podwójnego wynagrodzenia w stosunku do określonego w umowie o rozpowszechnienie utworu, chyba że licencja jest niewyłączna.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do utworów architektonicznych i architektoniczno-urbanistycznych.

Art. 58. Jeżeli publiczne udostępnienie utworu następuje w nieodpowiedniej formie albo ze zmianami, którym twórca mógłby słusznie się sprzeciwić, może on po bezskutecznym wezwaniu do zaniechania naruszenia odstąpić od umowy lub ją wypowiedzieć. Twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia określonego umową.

Art. 59. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, każda ze stron odstępując od umowy lub wypowiadając ją może żądać od drugiej strony zwrotu wszystkiego, co ta otrzymała z tytułu umowy.

Art. 60. 1. Korzystający z utworu jest obowiązany umożliwić twórcy przed rozpowszechnieniem utworu przeprowadzenie nadzoru autorskiego. Jeżeli wniesione w związku z nadzorem zmiany w utworze są niezbędne i wynikają z okoliczności od twórcy niezależnych, koszty ich wprowadzenia obciążają nabywcę autorskich praw majątkowych lub licencjobiorcę.

2. Jeżeli twórca nie przeprowadzi nadzoru autorskiego w odpowiednim terminie, uważa się, że wyraził zgodę na rozpowszechnianie utworu.
3. Jeżeli ustawa lub umowa nie stanowią inaczej, za wykonanie nadzoru autorskiego nie przysługuje twórcy odrębne wynagrodzenie.
4. Twórcy utworu plastycznego przysługuje prawo do sprawowania odpłatnego nadzoru autorskiego.
5. Sprawowanie nadzoru autorskiego nad utworami architektonicznymi i architektoniczno-urbanistycznymi regulują odrębne przepisy.

Art. 61. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, nabycie od twórcy egzemplarza projektu architektonicznego lub architektoniczno-urbanistycznego obejmuje prawo zastosowania go tylko do jednej budowy.

- Art. 62.** 1. Twórca może w zbiorowej publikacji swych utworów umieścić utwory, o których publikację zawarł odrębną umowę.
2. Umowa o zbiorowe wydanie utworów nie obejmuje prawa publikacji poszczególnych utworów, chyba że postanowiono w niej inaczej.

Art. 63. Jeżeli umowa obejmuje sporządzenie egzemplarzy przeznaczonych do udostępnienia publiczności, twórcy należą się egzemplarze autorskie w liczbie określonej w umowie.

Art. 64. Umowa zobowiązująca do przeniesienia autorskich praw majątkowych przenosi na nabywcę, z chwilą przyjęcia utworu, prawo do wyłącznego korzystania z utworu na określonym w umowie polu eksploatacji, chyba że postanowiono w niej inaczej.

Art. 65. W braku wyraźnego postanowienia o przeniesieniu prawa, uważa się, że twórca udzielił licencji.

- Art. 66.** 1. Umowa licencyjna uprawnia do korzystania z utworu w okresie pięciu lat na terytorium państwa, w którym licencjodawca ma swoją siedzibę, chyba że w umowie postanowiono inaczej.
2. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, prawo uzyskane na podstawie umowy licencyjnej wygasa.

- Art. 67.** 1. Twórca może udzielić upoważnienia do korzystania z utworu na wymienionych w umowie polach eksploatacji z określeniem zakresu, miejsca i czasu tego korzystania.
2. Jeżeli umowa nie zastrzega wyłączności korzystania z utworu w określony sposób (licencja wyłączna), udzielenie licencji nie ogranicza udzielenia przez twórcę upoważnienia innym osobom do korzystania z utworu na tym samym polu eksploatacji (licencja niewyłączna).
3. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, licencjodawca nie może upoważnić innej osoby do korzystania z utworu w zakresie uzyskanej licencji.
4. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, uprawniony z licencji wyłącznej może dochodzić roszczeń z tytułu naruszenia autorskich praw majątkowych, w zakresie objętym umową licencyjną.
5. Umowa licencyjna wyłączna wymaga zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.

- Art. 68.** 1. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, a licencji udzielono na czas nieoznaczony, twórca może ją wypowiedzieć z zachowaniem terminów umownych, a w ich braku na rok naprzód, na koniec roku kalendarzowego.
2. Licencję udzieloną na okres dłuższy niż pięć lat uważa się, po upływie tego terminu, za udzieloną na czas nieoznaczony.

Rozdział 6

Przepisy szczególne dotyczące utworów audiowizualnych

Art. 69. Współtwórcami utworu audiowizualnego są osoby, które wniosły wkład twórczy w jego powstanie, a w szczególności: reżyser, operator obrazu, twórca adaptacji utworu literackiego, twórca stworzonych dla utworu audiowizualnego utworów muzycznych lub słowno-muzycznych oraz twórca scenariusza.

Art. 70. 1. Domniemywa się, że producent utworu audiowizualnego nabywa na mocy umowy o stworzenie utworu albo umowy o wykorzystanie już istniejącego utworu wyłączne prawa majątkowe do eksploatacji tych utworów w ramach utworu audiowizualnego jako całości.

2. Główny reżyser, operator obrazu, twórcy scenariusza, twórcy innych utworów literackich lub muzycznych, które stworzone zostały do utworu audiowizualnego lub w nim wykorzystane, oraz artyści wykonawcy są uprawnieni do:

- 1) wynagrodzenia proporcjonalnego do wpływów z tytułu wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach;
- 2) stosownego wynagrodzenia z tytułu najmu egzemplarzy utworów audiowizualnych i ich publicznego odtwarzania;
- 3) stosownego wynagrodzenia z tytułu nadawania utworu w telewizji lub poprzez inne środki publicznego udostępniania utworów;
- 4) stosownego wynagrodzenia z tytułu reprodukowania utworu audiowizualnego na egzemplarzu przeznaczonym do własnego użytku osobistego.

2¹. Współtwórcy utworu audiowizualnego oraz artyści wykonawcy są uprawnieni do:

- 1) wynagrodzenia proporcjonalnego do wpływów z tytułu wyświetlania utworu audiowizualnego w kinach;
- 2) stosownego wynagrodzenia z tytułu najmu egzemplarzy utworów audiowizualnych i ich publicznego odtwarzania;
- 3) stosownego wynagrodzenia z tytułu nadawania utworu w telewizji lub poprzez inne środki publicznego udostępniania utworów;
- 4) stosownego wynagrodzenia z tytułu reprodukowania utworu audiowizualnego na egzemplarzu przeznaczonym do własnego użytku osobistego.

3. Korzystający z utworu audiowizualnego wypłaca wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 21, za pośrednictwem właściwej organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi.

4. Stosowne wynagrodzenie za korzystanie z polskiego utworu audiowizualnego za granicą lub zagranicznego utworu audiowizualnego w Rzeczypospolitej Polskiej może być ustalone ryczałtowo.

Art. 71. Producent może bez zgody twórców utworu audiowizualnego dokonywać tłumaczeń na różne wersje językowe.

Art. 72. Twórca utworu zamówionego do utworu audiowizualnego może, po upływie pięciu lat od przyjęcia zamówionego utworu, zezwolić na rozpowszechnianie tego utworu w innym utworze audiowizualnym, jeżeli w tym terminie nie doszło do rozpowszechnienia utworu audiowizualnego z jego utworem. Strony mogą skrócić ten termin.

Art. 73. Prawo do nadzoru autorskiego może być wykonywane tylko w stosunku do ostatecznej wersji utworu audiowizualnego.

Rozdział 7

Przepisy szczególne dotyczące programów komputerowych

Art. 74. 1. Programy komputerowe podlegają ochronie jak utwory literackie, o ile przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

2. Ochrona przyznana programowi komputerowemu obejmuje wszystkie formy jego wyrażenia. Idee i zasady będące podstawą jakiegokolwiek elementu programu komputerowego, w tym podstawą łączy, nie podlegają ochronie.

3. Prawa majątkowe do programu komputerowego stworzonego przez pracownika w wyniku wykonywania obowiązków ze stosunku pracy przysługują pracodawcy, o ile umowa nie stanowi inaczej.

4. Autorskie prawa majątkowe do programu komputerowego, z zastrzeżeniem przepisów art. 75 ust. 2 i 3, obejmują prawo do:

- 1) trwałego lub czasowego zwielokrotnienia programu komputerowego w całości lub w części jakimikolwiek środkami i w jakiegokolwiek formie; w zakresie, w którym dla wprowadzania, wyświetlania, stosowania, przekazywania i przechowywania programu komputerowego niezbędne jest jego zwielokrotnienie, czynności te wymagają zgody uprawnionego;

- 2) tłumaczenia, przystosowywania, zmiany układu lub jakichkolwiek innych zmian w programie komputerowym, z zachowaniem praw osoby, która tych zmian dokonała;
- 3) rozpowszechniania, w tym użyczenia lub najmu, programu komputerowego lub jego kopii.

Art. 75. 1. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, czynności wymienione w art. 74 ust. 4 pkt 1 i 2 nie wymagają zgody uprawnionego, jeżeli są niezbędne do korzystania z programu komputerowego zgodnie z jego przeznaczeniem, w tym do poprawiania błędów przez osobę, która legalnie weszła w jego posiadanie.

2. Nie wymaga zezwolenia uprawnionego:

1) sporządzenie kopii zapasowej, jeżeli jest to niezbędne do korzystania z programu komputerowego. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, kopia ta nie może być używana równocześnie z programem komputerowym;

2) obserwowanie, badanie i testowanie funkcjonowania programu komputerowego w celu poznania jego idei i zasad przez osobę posiadającą prawo korzystania z egzemplarza programu komputerowego, jeżeli, będąc do tych czynności upoważniona, dokonuje ona tego w trakcie wprowadzania, wyświetlania, stosowania, przekazywania lub przechowywania programu komputerowego;

3) zwielokrotnianie kodu lub tłumaczenie jego formy w rozumieniu art. 74 ust. 4 pkt 1 i 2, jeżeli jest to niezbędne do uzyskania informacji koniecznych do osiągnięcia współdziałania niezależnie stworzonego programu komputerowego z innymi programami komputerowymi, o ile zostaną spełnione następujące warunki:

- a) czynności te dokonywane są przez licencjobiorcę lub inną osobę uprawnioną do korzystania z egzemplarza programu komputerowego bądź przez inną osobę działającą na ich rzecz,
- b) informacje niezbędne do osiągnięcia współdziałania nie były uprzednio łatwo dostępne dla osób, o których mowa pod lit. a,
- c) czynności te odnoszą się do tych części oryginalnego programu komputerowego, które są niezbędne do osiągnięcia współdziałania.

3. Informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 3, nie mogą być:

1) wykorzystane do innych celów niż osiągnięcie współdziałania niezależnie stworzonego programu komputerowego;

2) przekazane innym osobom, chyba że jest to niezbędne do osiągnięcia współdziałania niezależnie stworzonego programu komputerowego;

3) wykorzystane do rozwijania, wytwarzania lub wprowadzania do obrotu programu komputerowego o istotnie podobnej formie wyrażenia lub do innych czynności naruszających prawa autorskie.

Art. 76. Postanowienia umów sprzeczne z art. 75 ust. 2 i 3 są nieważne.

Art. 77. Do programów komputerowych nie stosuje się przepisów art. 16 pkt 3-5, art. 20, art. 23, art. 23¹, art. 27, art. 28, art. 30, art. 33¹-33⁵, art. 49 ust. 2, art. 56, art. 60 i art. 62.

Art. 77¹. Uprawniony może domagać się od użytkownika programu komputerowego zniszczenia posiadanych przez niego środków technicznych (w tym programów komputerowych), których jedynym przeznaczeniem jest ułatwianie niedozwolonego usuwania lub obchodzenia technicznych zabezpieczeń programu.

Art. 77². Ochrona przyznana bazom danych spełniającym cechy utworu nie obejmuje programów komputerowych używanych do sporządzenia lub obsługi baz danych dostępnych przy pomocy środków elektronicznych.

Rozdział 8

Ochrona autorskich praw osobistych

Art. 78. 1. Twórca, którego autorskie prawa osobiste zostały zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania. W razie dokonanego naruszenia może także żądać, aby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności aby złożyła publiczne oświadczenie o odpowiedniej treści i formie. Jeżeli naruszenie było zawinione, sąd może przyznać twórcy odpowiednią sumę pieniężną tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę lub - na żądanie twórcy - zobowiązać sprawcę, aby uiścił odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez twórcę cel społeczny.

2. Jeżeli twórca nie wyraził innej woli, po jego śmierci z powództwem o ochronę autorskich praw osobistych zmarłego może wystąpić małżonek, a w jego braku kolejno: zstępni, rodzice, rodzeństwo, zstępni rodzeństwa.
3. Jeżeli twórca nie wyraził innej woli, osoby wymienione w ust. 2 są uprawnione w tej samej kolejności do wykonywania autorskich praw osobistych zmarłego twórcy.
4. Jeżeli twórca nie wyraził innej woli, z powództwem, o którym mowa w ust. 2, może również wystąpić stowarzyszenie twórców właściwe ze względu na rodzaj twórczości lub organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, która zarządzała prawami autorskimi zmarłego twórcy.

Rozdział 9

Ochrona autorskich praw majątkowych

Art. 79. 1. Uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa:

- 1) zaniechania naruszenia;
- 2) usunięcia skutków naruszenia;
- 3) naprawienia wyrządzonej szkody:
  - a) na zasadach ogólnych albo
  - b) poprzez zapłatę sumy pieniężnej w wysokości odpowiadającej dwukrotności, a w przypadku gdy naruszenie jest zawinione - trzykrotności stosownego wynagrodzenia, które w chwili jego dochodzenia byłoby należne tytułem udzielenia przez uprawnionego zgody na korzystanie z utworu;
- 4) wydania uzyskanych korzyści.

2. Niezależnie od roszczeń, określonych w ust. 1, uprawniony może się domagać:

- 1) jednokrotnego albo wielokrotnego ogłoszenia w prasie oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie lub podania do publicznej wiadomości części albo całości orzeczenia sądu wydanego w rozpatrywanej sprawie, w sposób i w zakresie określonym przez sąd;
- 2) zapłaty przez osobę, która naruszyła autorskie prawa majątkowe, odpowiedniej sumy pieniężnej, nie niższej niż dwukrotna wysokość uprawdopodobnionych korzyści odniesionych przez sprawcę z dokonanego naruszenia, na rzecz Funduszu, o którym mowa w art. 111, gdy naruszenie jest zawinione i zostało dokonane w ramach działalności gospodarczej wykonywanej w cudzym albo we własnym imieniu, choćby na cudzy rachunek.

3. Sąd może nakazać osobie, która naruszyła autorskie prawa majątkowe, na jej wniosek i za zgodą uprawnionego, w przypadku gdy naruszenie jest niezawinione, zapłatę stosownej sumy pieniężnej na rzecz uprawnionego, jeżeli zaniechanie naruszenia lub usunięcie skutków naruszenia byłoby dla osoby naruszającej niewspółmiernie dotkliwie.

4. Sąd, rozstrzygając o naruszeniu prawa, może orzec na wniosek uprawnionego o bezprawnie wytworzonych przedmiotach oraz środkach i materiałach użytych do ich wytworzenia, w szczególności może orzec o ich wycofaniu z obrotu, przyznaniu uprawnionemu na poczet należnego odszkodowania lub zniszczeniu. Orzekając, sąd uwzględnia wagę naruszenia oraz interesy osób trzecich.

5. Domniemywa się, że środki i materiały, o których mowa w ust. 4, są własnością osoby, która naruszyła autorskie prawa majątkowe.

6. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio w przypadku usuwania lub obchodzenia technicznych zabezpieczeń przed dostępem, zwielokrotnianiem lub rozpowszechnianiem utworu, jeżeli działania te mają na celu bezprawne korzystanie z utworu.

7. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio w przypadku usuwania lub zmiany bez upoważnienia jakichkolwiek elektronicznych informacji na temat zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, a także świadomego rozpowszechniania utworów z bezprawnie usuniętymi lub zmodyfikowanymi takimi informacjami.

Art. 80. 1. Sąd właściwy do rozpoznania spraw o naruszenie autorskich praw majątkowych miejsca, w którym sprawca wykonuje działalność lub w którym znajduje się jego majątek, także przed wytoczeniem powództwa rozpoznaje, nie później niż w terminie 3 dni od dnia złożenia w sądzie, wniosku mającego w tym interes prawny:

- 1) o zabezpieczenie dowodów oraz o zabezpieczenie związanych z nimi roszczeń;
- 2) o zobowiązanie naruszającego autorskie prawa majątkowe do udzielenia informacji i udostępnienia określonej przez sąd dokumentacji mającej znaczenie dla roszczeń, o których mowa w art. 79 ust. 1;

3) o zobowiązanie innej niż naruszający osoby do udzielenia informacji, które mają znaczenie dla roszczeń, określonych w art. 79 ust. 1, o pochodzeniu, sieciach dystrybucji, ilości i cenie towarów lub usług naruszających autorskie prawa majątkowe, jeżeli:

- a) stwierdzono, że posiada ona towary naruszające autorskie prawa majątkowe, lub
  - b) stwierdzono, że korzysta ona z usług naruszających autorskie prawa majątkowe, lub
  - c) stwierdzono, że świadczy ona usługi wykorzystywane w działaniach naruszających autorskie prawa majątkowe, lub
  - d) została przez osobę określoną w lit. a, b lub c wskazana jako uczestnicząca w produkcji, wytwarzaniu lub dystrybucji towarów lub świadczeniu usług naruszających autorskie prawa majątkowe,
- a powyższe działania mają na celu uzyskanie bezpośrednio lub pośrednio zysku lub innej korzyści ekonomicznej, przy czym nie obejmuje to działań konsumentów będących w dobrej wierze.
2. Sąd, dopuszczając dowód lub rozpoznając wnioski, o których mowa w ust. 1, zapewnia zachowanie tajemnicy przedsiębiorcy i innych tajemnic ustawowo chronionych.
3. Od obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, może uchylić się ten, kto według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego mógłby jako świadek odmówić zeznań lub odpowiedzi na zadane mu pytanie.
4. W uzasadnionych przypadkach sąd może uzależnić wydanie postanowienia o zabezpieczeniu dowodów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, od złożenia kaucji.
5. Zażalenia na postanowienia sądu w sprawach, o których mowa w ust. 1, sąd rozpoznaje w terminie 7 dni.
6. Do zabezpieczenia dowodów stosuje się odpowiednio art. 733, art. 742 i art. 744-746 Kodeksu postępowania cywilnego.

Rozdział 10

Ochrona wizerunku, adresata korespondencji i tajemnicy źródeł informacji

Art. 81. 1. Rozpowszechnianie wizerunku wymaga zezwolenia osoby na nim przedstawionej. W braku wyraźnego zastrzeżenia zezwolenie nie jest wymagane, jeżeli osoba ta otrzymała umówioną zapłatę za pozowanie.

2. Zezwolenia nie wymaga rozpowszechnianie wizerunku:

- 1) osoby powszechnie znanej, jeżeli wizerunek wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych, w szczególności politycznych, społecznych, zawodowych;
- 2) osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza.

Art. 82. Jeżeli osoba, do której korespondencja jest skierowana, nie wyraziła innej woli, rozpowszechnianie korespondencji, w okresie dwudziestu lat od jej śmierci, wymaga zezwolenia małżonka, a w jego braku kolejno zstępnych, rodziców lub rodzeństwa.

Art. 83. Do roszczeń w przypadku rozpowszechniania wizerunku osoby na nim przedstawionej oraz rozpowszechniania korespondencji bez wymaganego zezwolenia osoby, do której została skierowana, stosuje się odpowiednio przepis art. 78 ust. 1; roszczeń tych nie można dochodzić po upływie dwudziestu lat od śmierci tych osób.

Art. 84. 1. Twórca, a wydawca lub producent na żądanie twórcy mają obowiązek zachowania w tajemnicy źródeł informacji wykorzystanych w utworze oraz nieujawniania związanych z tym dokumentów.

2. Ujawnienie tajemnicy jest dozwolone za zgodą osoby, która powierzyła tajemnicę, lub na podstawie postanowienia właściwego sądu.

Rozdział 11

Prawa pokrewne

Oddział 1

Prawa do artystycznych wykonań

Art. 85. 1. Każde artystyczne wykonanie utworu lub dzieła sztuki ludowej pozostaje pod ochroną niezależnie od jego wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia.

2. Artystycznymi wykonaniami, w rozumieniu ust. 1, są w szczególności: działania aktorów, recytatorów, dyrygentów, instrumentalistów, wokalistów, tancerzy i mimów oraz innych osób w sposób twórczy przyczyniających się do powstania wykonania.

Art. 86. 1. Artyście wykonawcy przysługuje, w granicach określonych przepisami ustawy, wyłączne prawo do:

- 1) ochrony dóbr osobistych, w szczególności w zakresie:
  - a) wskazywania go jako wykonawcy, z wyłączeniem przypadków, gdy pominięcie jest zwyczajowo przyjęte,
  - b) decydowania o sposobie oznaczenia wykonawcy, w tym zachowania anonimowości albo posłużenia się pseudonimem,
  - c) sprzeciwiania się jakimkolwiek wypaczeniom, przeinaczeniom i innym zmianom wykonania, które mogłyby naruszać jego dobre imię;
- 2) korzystania z artystycznego wykonania i rozporządzania prawami do niego na następujących polach eksploatacji:
  - a) w zakresie utrwalania i zwielokrotniania - wytwarzania określoną techniką egzemplarzy artystycznego wykonania, w tym zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową,
  - b) w zakresie obrotu egzemplarzami, na których artystyczne wykonanie utrwalono - wprowadzania do obrotu, użyczenia lub najmu egzemplarzy,
  - c) w zakresie rozpowszechniania artystycznego wykonania w sposób inny niż określony w lit. b) - nadawania, reemitowania oraz odtwarzania, chyba że są one dokonywane za pomocą wprowadzonego do obrotu egzemplarza, a także publicznego udostępniania utrwalenia artystycznego wykonania w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

2. Artyście wykonawcy służy prawo do wynagrodzenia za korzystanie z artystycznego wykonania lub za rozporządzanie prawami do takiego wykonania określone w umowie albo przyznane w przepisach ustawy.

3. W przypadku nadawania, reemitowania lub odtwarzania artystycznego wykonania za pomocą wprowadzonego do obrotu egzemplarza, artyście wykonawcy przysługuje prawo do stosownego wynagrodzenia.

Art. 87. Jeżeli umowa nie stanowi inaczej, zawarcie przez artystę wykonawcę z producentem utworu audiowizualnego umowy o współudział w realizacji utworu audiowizualnego przenosi na producenta prawa do rozporządzania i korzystania z wykonania, w ramach tego utworu audiowizualnego, na wszystkich znanych w chwili zawarcia umowy polach eksploatacji.

Art. 88. Prawo artysty wykonawcy nie narusza prawa autorskiego do wykonywanego utworu.

Art. 89. Prawo, o którym mowa w art. 86 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 2, wygasa z upływem pięćdziesięciu lat następujących po roku, w którym artystyczne wykonanie ustalono. Jeżeli jednak w tym czasie nastąpiła publikacja utrwalenia tego wykonania lub jego publiczne odtworzenie, okres ochrony liczy się od tych zdarzeń, a gdy miały miejsce obydwa - od tego z nich, które miało miejsce wcześniej.

Art. 90. Przepisy ustawy stosuje się do artystycznych wykonania, które:

- 1) dokonane zostały przez obywatela polskiego albo osobę zamieszkałą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub
- 1¹) dokonane zostały przez obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub
- 2) zostały ustalone po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 3) zostały opublikowane po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 4) są chronione na podstawie umów międzynarodowych, w zakresie, w jakim ich ochrona wynika z tych umów.

Art. 91. Domniemywa się, że kierownik zespołu jest umocowany do reprezentowania praw do zespołowego artystycznego wykonania. Domniemanie to stosuje się odpowiednio do części artystycznego wykonania mających samodzielne znaczenie.

Art. 92. Do artystycznych wykonania stosuje się odpowiednio przepisy art. 8-10, 12, 18, 21, 21¹, 41-45, 47-49, 52-55, 57-59, 62-68, 71 i 78.

Art. 93. Do prawa do artystycznego wykonania stosuje się odpowiednio przepisy art. 15a oraz art. 33 pkt 10 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

Oddział 2

Prawa do fonogramów i wideogramów

Art. 94. 1. Fonogramem jest pierwsze utrwalenie warstwy dźwiękowej wykonania utworu albo innych zjawisk akustycznych.

2. Wideogramem jest pierwsze utrwalenie sekwencji ruchomych obrazów, z dźwiękiem lub bez, niezależnie od tego, czy stanowi ono utwór audiowizualny.

3. Domniemywa się, że producentem fonogramu lub wideogramu jest osoba, pod której nazwiskiem lub firmą (nazwą) fonogram lub wideogram został po raz pierwszy sporządzony.

4. Bez uszczerbku dla praw twórców lub artystów wykonawców, producentowi fonogramu lub wideogramu przysługuje wyłączne prawo do rozporządzania i korzystania z fonogramu lub wideogramu w zakresie:

- 1) zwielokrotniania określoną techniką;
- 2) wprowadzenia do obrotu;
- 3) najmu oraz użyczenia egzemplarzy;
- 4) publicznego udostępniania fonogramu lub wideogramu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

5. W przypadku nadawania, reemitowania lub odtwarzania wprowadzonego do obrotu fonogramu lub wideogramu, producentowi przysługuje prawo do stosownego wynagrodzenia.

Art. 95. Prawo, o którym mowa w art. 94 ust. 4 i 5, gaśnie z upływem pięćdziesięciu lat następujących po roku, w którym fonogram lub wideogram został sporządzony.

Art. 95¹. 1. Do fonogramów stosuje się odpowiednio przepis art. 21 ust. 1, chyba że nadawanie odbywa się na podstawie umowy z uprawnionym.

2. Do fonogramów i wideogramów stosuje się odpowiednio przepisy art. 21¹.

Art. 96. Przepisy ustawy stosuje się do fonogramów i wideogramów:

- 1) których producent ma na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsce zamieszkania lub siedzibę, lub 1¹) których producent ma na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego miejsce zamieszkania lub siedzibę, lub
- 2) które są chronione na podstawie umów międzynarodowych, w zakresie, w jakim ich ochrona wynika z tych umów.

Oddział 3

Prawa do nadań programów

Art. 97. Bez uszczerbku dla praw twórców, artystów wykonawców, producentów fonogramów i wideogramów, organizacji radiowej lub telewizyjnej przysługuje wyłączne prawo do rozporządzania i korzystania ze swoich nadań programów w zakresie:

- 1) utrwalania;
- 2) zwielokrotniania określoną techniką;
- 3) nadawania przez inną organizację radiową lub telewizyjną;
- 4) reemitowania;
- 5) wprowadzania do obrotu ich utrważeń;
- 6) odtwarzania w miejscach dostępnych za opłatą wstępu;
- 7) udostępniania ich utrważeń w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

Art. 98. Prawo, o którym mowa w art. 97, gaśnie z upływem pięćdziesięciu lat następujących po roku pierwszego nadania programu.

Art. 99. Przepisy ustawy stosuje się do nadań programów:

- 1) organizacji radiowej i telewizyjnej, która ma siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub
- 2) organizacji radiowej i telewizyjnej, która ma siedzibę na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
- 3) które są chronione na podstawie umów międzynarodowych, w zakresie, w jakim ich ochrona wynika z tych umów.

Oddział 3¹

Prawa do pierwszych wydań oraz wydań naukowych i krytycznych

Art. 99¹. Wydawcy, który jako pierwszy w sposób zgodny z prawem opublikował lub w inny sposób rozpowszechnił utwór, którego czas ochrony już wygasł, a jego egzemplarze nie były jeszcze publicznie udostępniane, przysługuje wyłączne prawo do rozporządzania tym utworem i korzystania z niego na wszystkich polach eksploatacji przez okres dwudziestu pięciu lat od daty pierwszej publikacji lub rozpowszechnienia.

Art. 99². Temu, kto po upływie czasu ochrony prawa autorskiego do utworu przygotował jego wydanie krytyczne lub naukowe, niebędące utworem, przysługuje wyłączne prawo do rozporządzania takim wydaniem i korzystania z niego w zakresie, o którym mowa w art. 50 pkt 1 i 2, przez okres trzydziestu lat od daty publikacji.

Art. 99³. Przepisy art. 99¹ i art. 99² stosuje się odpowiednio do utworów i tekstów, które ze względu na czas ich powstania lub charakter nigdy nie były objęte ochroną prawa autorskiego.

Art. 99⁴. Przy wyznaczaniu czasu ochrony, o którym mowa w art. 99¹ i w art. 99², stosuje się odpowiednio przepisy art. 37 i art. 39.

Art. 99⁵. 1. Przepisy ustawy stosuje się do pierwszych wydań:

- 1) których wydawca ma na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsce zamieszkania lub siedzibę lub
- 2) których wydawca ma na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego miejsce zamieszkania lub siedzibę, lub
- 3) które są chronione na podstawie umów międzynarodowych, w zakresie, w jakim ich ochrona wynika z tych umów.

2. Przepisy ustawy stosuje się do wydań naukowych i krytycznych, które:

- 1) zostały dokonane przez obywatela polskiego albo osobę zamieszkałą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub
- 2) zostały ustalone po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 3) zostały opublikowane po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
- 4) są chronione na podstawie umów międzynarodowych, w zakresie, w jakim ich ochrona wynika z tych umów.

Oddział 4

Postanowienia wspólne dotyczące praw pokrewnych

Art. 100. Wykonywanie praw do artystycznych wykonań, fonogramów, wideogramów, nadań programów, a także pierwszych wydań oraz wydań naukowych i krytycznych, podlega odpowiednio ograniczeniom wynikającym z przepisów art. 23-35.

Art. 101. Do artystycznych wykonań, fonogramów, wideogramów, nadań programów, pierwszych wydań oraz wydań naukowych i krytycznych stosuje się odpowiednio przepisy art. 1 ust. 4, art. 6, art. 22, art. 39, art. 51, art. 79 ust. 1 oraz ust. 3 i 4 i art. 80.

Art. 102. 1. Na każdym egzemplarzu fonogramu lub wideogramu umieszcza się, poza oznaczeniami dotyczącymi autorstwa i artystycznego wykonawstwa, tytułami utworów oraz datą sporządzenia, nazwisko lub firmę (nazwę) producenta oraz, w wypadku utrwalenia nadania, nazwę organizacji radiowej lub telewizyjnej.
2. Domniemywa się, że egzemplarze niespełniające wymogów określonych w ust. 1 zostały sporządzone bezprawnie.

Art. 103. Spory dotyczące praw pokrewnych należą do właściwości sądów okręgowych.

Rozdział 12

Organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi

Art. 104. 1. Organizacjami zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, zwanymi dalej "organizacjami zbiorowego zarządzania", w rozumieniu ustawy, są stowarzyszenia zrzeszające twórców, artystów wykonawców, producentów lub organizacje radiowe i telewizyjne, których statutowym zadaniem jest zbiorowe zarządzanie i ochrona powierzonych im praw autorskich lub praw pokrewnych oraz wykonywanie uprawnień wynikających z ustawy.

2. Do organizacji, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy prawa o stowarzyszeniach, z tym że:

- 1) członkiem organizacji może być również osoba prawna;
- 2) podjęcie przez organizację działalności określonej w ustawie wymaga zezwolenia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;
- 3) nadzór nad organizacjami sprawuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego udziela zezwolenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, organizacjom dającym rękojmię należytego zarządzania powierzonymi prawami.

4. W przypadku stwierdzenia naruszenia zakresu udzielonego zezwolenia, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wzywa organizację do usunięcia naruszenia w wyznaczonym terminie z zagrożeniem cofnięcia zezwolenia.

5. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, może być cofnięte, jeżeli organizacja:

- 1) nie wykonuje należycie obowiązków w zakresie zarządzania powierzonymi jej prawami autorskimi lub pokrewnymi oraz ich ochrony;
- 2) narusza przepisy prawa w zakresie udzielonego zezwolenia.

6. Decyzja ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o udzieleniu lub o cofnięciu zezwolenia na podjęcie wykonywania przez organizację zbiorowego zarządzania uprawnień określonych w ust. 1 podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski".

Art. 105. 1. Domniemywa się, że organizacja zbiorowego zarządzania jest uprawniona do zarządzania i ochrony w odniesieniu do pól eksploatacji objętych zbiorowym zarządzaniem oraz że ma legitymację procesową w tym zakresie. Na domniemanie to nie można się powołać, gdy do tego samego utworu lub artystycznego wykonania rości sobie tytuł więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania.

2. W zakresie swojej działalności organizacja zbiorowego zarządzania może się domagać udzielenia informacji oraz udostępnienia dokumentów niezbędnych do określenia wysokości dochodzonych przez nią wynagrodzeń i opłat.

Art. 106. 1. Organizacja zbiorowego zarządzania jest obowiązana do jednakowego traktowania praw swoich członków oraz innych podmiotów przez siebie reprezentowanych w zakresie zarządzania tymi prawami lub dochodzenia ich ochrony.

2. Organizacja zbiorowego zarządzania nie może, bez ważnych powodów, odmówić zgody na korzystanie z utworów lub artystycznych wykonań w granicach wykonywanego przez siebie zarządu.

3. Organizacja zbiorowego zarządzania nie może, bez ważnych powodów, odmówić podjęcia zarządzania prawem autorskim lub prawem pokrewnym. Zarządzanie to wykonuje zgodnie ze swoim statutem.

Art. 107. Jeżeli na danym polu eksploatacji działa więcej niż jedna organizacja zbiorowego zarządzania, organizacją właściwą w rozumieniu ustawy jest organizacja, do której należy twórca lub artysta wykonawca, a gdy

twórca lub artysta wykonawca nie należy do żadnej organizacji albo nie ujawnił swojego autorstwa - organizacja wskazana przez Komisję Prawa Autorskiego, o której mowa w art. 108 ust. 1.

- Art. 108.** 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego powołuje Komisję Prawa Autorskiego, zwaną dalej "Komisją", składającą się z czterdziestu arbitrów powoływanych w odpowiedniej proporcji spośród kandydatów, o których mowa w ust. 2.
2. Kandydatów na członków Komisji przedstawiają organizacje zbiorowego zarządzania, stowarzyszenia twórców, artystów wykonawców, producentów, organizacje zrzeszające podmioty zajmujące się zawodowo korzystaniem z utworów oraz organizacje radiowe i telewizyjne, w terminie wyznaczonym przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Informację o terminie ogłasza się w drukowanych dziennikach prasowych.
3. *Utracił moc obowiązującą z dniem 1 września 2006 r. zgodnie z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 stycznia 2006 r. - sygn. akt SK 40/04 (Dz.U.06.21.164).*
4. Do postępowania przed Komisją w sprawach, o których mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego. Od orzeczeń Komisji wydanych w tym trybie służy odwołanie do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
5. Komisja w składzie trzyosobowym wyznaczonym z grona arbitrów po jednym przez każdą ze stron oraz superarbitra wybranego przez tak wyznaczonych arbitrów rozstrzyga spory dotyczące stosowania tabel, o których mowa w ust. 3, oraz spory związane z zawarciem umowy, o której mowa w art. 21¹ ust. 1. Jeżeli jedna ze stron nie wyznaczy arbitra albo arbitrzy nie wyznaczą superarbitra, zostaną oni wyznaczeni przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.
6. Do postępowania przed Komisją w sprawach, o których mowa w ust. 5, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu przed sądem polubownym.
7. Strona niezadowolona z rozstrzygnięcia Komisji, o którym mowa w ust. 5, może w terminie 14 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia wnieść powództwo do właściwego sądu okręgowego.
8. Arbitrom za udział w posiedzeniach Komisji przysługuje wynagrodzenie.
9. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb działania Komisji, wysokość wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 8, wysokość opłat za postępowanie przed Komisją oraz zasady ich wnoszenia.

Art. 109. Postanowienia umowne mniej korzystne dla twórców, niż wynikałoby to z tabel, o których mowa w art. 108 ust. 3, są nieważne, a ich miejsce zajmują odpowiednie postanowienia tych tabel.

Art. 110. Wysokość wynagrodzeń dochodzonych w zakresie zbiorowego zarządzania przez organizacje zbiorowego zarządzania powinna uwzględniać wysokość wpływów osiąganych z korzystania z utworów i artystycznych wykonania, a także charakter i zakres korzystania z tych utworów i wykonania artystycznych.

Rozdział 12¹

Kontrola produkcji nośników optycznych

Art. 110¹. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego sprawuje kontrolę w zakresie produkcji i zwielokrotniania nośników optycznych, w szczególności w celu zapewnienia ich zgodności z udzielonymi przez uprawnionych, na podstawie niniejszej ustawy, upoważnieniami.

Art. 110². Przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w zakresie, o którym mowa w art. 110¹, jest obowiązany do stosowania kodów identyfikacyjnych we wszystkich urządzeniach i ich elementach, podczas procesu produkcji nośników optycznych.

Art. 110³. 1. Przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą w zakresie, o którym mowa w art. 110¹, informuje ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o przedmiocie i zakresie prowadzonej działalności w terminie trzydziestu dni od dnia rozpoczęcia tej działalności.

2. Przedsiębiorca przekazuje ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego informacje dotyczące:

- 1) imienia i nazwiska, miejsca zamieszkania i adresu albo nazwy, siedziby i adresu, osób uprawnionych do jego reprezentowania, a także miejsca wykonywania działalności;
  - 2) posiadanych urządzeń do produkcji i zwielokrotniania nośników optycznych;
  - 3) zastosowanych, we wszystkich urządzeniach i ich elementach, podczas procesu produkcji, kodach identyfikacyjnych.
3. Przedsiębiorca przekazuje, w terminie do dziesiątego dnia każdego miesiąca, informacje za okres miesiąca poprzedzającego, dotyczące:
- 1) zbiorczej wielkości produkcji i jej rodzaju;
  - 2) wykonywania zamówień poza miejscem prowadzenia działalności;
  - 3) rozporządzenia urządzeniami do produkcji i zwielokrotniania nośników optycznych.
4. Pierwsze przekazanie przez przedsiębiorcę informacji, o których mowa w ust. 3, następuje w terminie do dziesiątego dnia miesiąca następującego po miesiącu przekazania przez przedsiębiorcę informacji, o których mowa w ust. 1, za okres od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej w zakresie, o którym mowa w art. 110¹, nie dłuższy jednak niż dwa poprzednie miesiące.
5. Przedsiębiorca niezwłocznie informuje ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o wszelkich zmianach informacji, o których mowa w ust. 2.
6. Informacje są składane na formularzach.
7. Przedsiębiorca przechowuje dokumentację stanowiącą podstawę sporządzenia informacji, o których mowa w ust. 2 i 3, przez okres pięciu lat.

Art. 110⁴. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego prowadzi rejestr informacji, o których mowa w art. 110³.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego udziela każdemu, kto ma w tym interes prawny, informacji zawartych w rejestrze, gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie naruszenia praw autorskich lub praw pokrewnych, w zakresie niezbędnym do dochodzenia ich ochrony.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób prowadzenia rejestru informacji, tryb przekazywania informacji przez przedsiębiorcę oraz wzory formularzy,
- 2) rodzaje kodów identyfikacyjnych zgodnych ze standardami międzynarodowymi w tym zakresie, uwzględniając konieczność zapewnienia przejrzystości zapisu informacji znajdujących się w rejestrze oraz nieobciążanie przedsiębiorcy nadmiernymi utrudnieniami w zakresie prowadzonej działalności.

Art. 110⁵. 1. W ramach sprawowanej kontroli minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego może, w każdym czasie, z uwzględnieniem przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, zarządzić przeprowadzenie kontroli działalności przedsiębiorcy w zakresie zgodności ze stanem faktycznym informacji, o których mowa w art. 110³.

2. Kontrolę przeprowadza kontroler na podstawie pisemnego, imiennego upoważnienia zawierającego wskazanie przedsiębiorcy, przedmiotu, zakresu i terminu rozpoczęcia i zakończenia kontroli oraz dowodu tożsamości.

3. Przedsiębiorca udostępnia na żądanie kontrolera wszystkie dokumenty i materiały niezbędne do przeprowadzenia kontroli.

4. Kontroler ma prawo do:

- 1) wstępu na teren nieruchomości, do obiektu, lokalu lub ich części należących do przedsiębiorcy prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie, o którym mowa w art. 110¹;
- 2) wglądu do dokumentów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej będącej przedmiotem kontroli, z zachowaniem przepisów o ochronie tajemnic ustawowo chronionych;
- 3) żądania od pracowników ustnych i pisemnych wyjaśnień;
- 4) zabezpieczania dowodów.

Art. 110⁶. 1. Wyniki przeprowadzonej kontroli kontroler przedstawia w protokole kontroli.

2. Protokół kontroli sporządza się w dwóch egzemplarzach; jeden egzemplarz otrzymuje przedsiębiorca.

3. Protokół kontroli podpisują kontroler i przedsiębiorca.

4. W przypadku odmowy albo niemożliwości podpisania protokołu kontroli przez przedsiębiorcę protokół podpisuje tylko kontroler, dokonując w protokole stosownej adnotacji o tej odmowie albo o przyczynach uniemożliwiających podpisanie protokołu kontroli.

Art. 110⁷. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego sporządza w terminie 30 dni od dnia podpisania protokołu kontroli wystąpienie pokontrolne, które niezwłocznie przekazuje przedsiębiorcy.

2. Przedsiębiorca, w terminie czternastu dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, może zgłosić na piśmie zastrzeżenia do ustaleń i wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym.

Rozdział 13 **Fundusz Promocji Twórczości**

Art. 111. 1. Tworzy się Fundusz Promocji Twórczości, zwany dalej "Funduszem".

2. Funduszem dysponuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. Fundusz jest państwowym funduszem celowym.

Art. 111¹. 1. Podstawą gospodarki finansowej Funduszu jest roczny plan finansowy, sporządzany na każdy rok budżetowy i zatwierdzany przez dysponenta Funduszu.

2. Roczny plan finansowy określa w szczególności:

- 1) przychody i wydatki;
- 2) stan środków obrotowych Funduszu na początek i koniec roku budżetowego;
- 3) należności i zobowiązania.

3. Sprawozdania budżetowe z wykonania rocznego planu finansowego Funduszu sporządza się w terminach i na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 112. Przychodami Funduszu są:

- 1) wpływy określone w art. 40;
- 2) wpływy określone w art. 79 ust. 2;
- 3) dobrowolne wpłaty, zapisy i darowizny;
- 4) inne wpływy.

Art. 113. Środki Funduszu przeznacza się na:

- 1) stypendia dla twórców;
- 2) pokrycie w całości lub w części kosztów wydań utworów o szczególnym znaczeniu dla kultury i nauki polskiej oraz wydań dla niewidomych;
- 3) pomoc socjalną dla twórców.

Art. 113¹. Do wpłat, o których mowa w art. 40, stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.³), z tym że uprawnienia organów podatkowych określone w tej ustawie przysługują ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Art. 114. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii właściwych stowarzyszeń twórców, powołuje komisję opiniującą wnioski w sprawie dofinansowania wydań utworów o szczególnym znaczeniu dla kultury i nauki polskiej, wydań dla niewidomych oraz o przyznanie stypendiów i pomocy socjalnej dla twórców.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, podmioty uprawnione do występowania z wnioskiem o przyznanie środków z Funduszu oraz wymogi formalne, jakim powinien odpowiadać wniosek, uwzględniając konieczność właściwej realizacji zadań Funduszu.

Rozdział 14

Odpowiedzialność karna

Art. 115. 1. Kto przywłaszcza sobie autorstwo albo wprowadza w błąd co do autorstwa całości lub części cudzego utworu albo artystycznego wykonania,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

2. Tej samej karze podlega, kto rozpowszechnia bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy cudzy utwór w wersji oryginalnej albo w postaci opracowania, artystyczne wykonanie albo publicznie zniekształca taki utwór, artystyczne wykonanie, fonogram, wideogram lub nadanie.

3. Kto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w inny sposób niż określony w ust. 1 lub ust. 2 narusza cudze prawa autorskie lub prawa pokrewne określone w art. 16, art. 17, art. 18, art. 19 ust. 1, art. 19¹, art. 86, art. 94 ust. 4 lub art. 97, albo nie wykonuje obowiązków określonych w art. 19³ ust. 2, art. 20 ust. 1-4, art. 40 ust. 1 lub ust. 2,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 116. 1. Kto bez uprawnienia albo wbrew jego warunkom rozpowszechnia cudzy utwór w wersji oryginalnej albo w postaci opracowania, artystyczne wykonanie, fonogram, wideogram lub nadanie,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Jeżeli sprawca dopuszcza się czynu określonego w ust. 1 w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

3. Jeżeli sprawca uczynił sobie z popełnienia przestępstwa określonego w ust. 1 stałe źródło dochodu albo działalność przestępną, określoną w ust. 1, organizuje lub nią kieruje, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 5.

4. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 117. 1. Kto bez uprawnienia albo wbrew jego warunkom w celu rozpowszechnienia utrwala lub zwielokrotnia cudzy utwór w wersji oryginalnej lub w postaci opracowania, artystyczne wykonanie, fonogram, wideogram lub nadanie,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

2. Jeżeli sprawca uczynił sobie z popełnienia przestępstwa określonego w ust. 1 stałe źródło dochodu albo działalność przestępną, określoną w ust. 1, organizuje lub nią kieruje, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Art. 118. 1. Kto w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przedmiot będący nośnikiem utworu, artystycznego wykonania, fonogramu, wideogramu rozpowszechnianego lub zwielokrotnionego bez uprawnienia albo wbrew jego warunkom nabywa lub pomaga w jego zbyciu albo przedmiot ten przyjmuje lub pomaga w jego ukryciu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Jeżeli sprawca uczynił sobie z popełnienia przestępstwa określonego w ust. 1 stałe źródło dochodu albo działalność przestępną, określoną w ust. 1, organizuje lub nią kieruje, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 5.

3. Jeżeli na podstawie towarzyszących okoliczności sprawca przestępstwa określonego w ust. 1 lub 2 powinien i może przypuszczać, że przedmiot został uzyskany za pomocą czynu zabronionego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Art. 118¹. 1. Kto wytwarza urządzenia lub ich komponenty przeznaczone do niedozwolonego usuwania lub obchodzenia skutecznych technicznych zabezpieczeń przed odtwarzaniem, przegrywaniem lub zwielokrotnianiem utworów lub przedmiotów praw pokrewnych albo dokonuje obrotu takimi urządzeniami lub ich komponentami, albo reklamuje je w celu sprzedaży lub najmu,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

2. Kto posiada, przechowuje lub wykorzystuje urządzenia lub ich komponenty, o których mowa w ust. 1, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 119. Kto uniemożliwia lub utrudnia wykonywanie prawa do kontroli korzystania z utworu, artystycznego wykonania, fonogramu lub wideogramu albo odmawia udzielenia informacji przewidzianych w art. 47, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

Art. 120. (uchylony).

Art. 121. 1. W wypadku skazania za czyn określony w art. 115, 116, 117, 118 lub 118¹, sąd orzeka przepadek przedmiotów pochodzących z przestępstwa, chociażby nie były własnością sprawcy.

2. W wypadku skazania za czyn określony w art. 115, 116, 117 lub 118, sąd może orzec przepadek przedmiotów służących do popełnienia przestępstwa, chociażby nie były własnością sprawcy.

Art. 122. Ściganie przestępstw określonych w art. 116 ust. 1, 2 i 4, art. 117 ust. 1, art. 118 ust. 1, art. 118¹ oraz art. 119 następuje na wniosek pokrzywdzonego.

Art. 122¹. W sprawach o przestępstwa określone w art. 115-119 pokrzywdzonym jest również właściwa organizacja zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi.

Art. 123. Minister Sprawiedliwości, w drodze rozporządzenia, może wyznaczyć sądy rejonowe właściwe do rozpoznawania spraw o przestępstwa, o których mowa w art. 115-119 - na obszarze właściwości danego sądu okręgowego.

Rozdział 15

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 124. 1. Przepisy ustawy stosuje się do utworów:

- 1) ustalonych po raz pierwszy po jej wejściu w życie;
- 2) do których prawa autorskie według przepisów dotychczasowych nie wygasły;
- 3) do których prawa autorskie według przepisów dotychczasowych wygasły, a które według niniejszej ustawy korzystają nadal z ochrony, z wyłączeniem okresu między wygaśnięciem ochrony według ustawy dotychczasowej i wejściem w życie niniejszej ustawy. Ustawa nie narusza własności egzemplarzy utworów rozpowszechnionych przed dniem jej wejścia w życie.

2. Przepis ust. 1 pkt 3 stosuje się do utworów obywateli obcych stale zamieszkałych za granicą, pod warunkiem wzajemności.

3. (uchylony).

4. Postanowienia umów, zawartych przed dniem wejścia w życie ustawy, sprzeczne z przepisami art. 75 ust. 2 i 3 są nieważne.

Art. 125. 1. Przepisy ustawy stosuje się do artystycznych wykonania:

- 1) ustalonych po raz pierwszy po jej wejściu w życie;
- 2) w zakresie korzystania z nich po jej wejściu w życie, jeżeli według przepisów niniejszej ustawy korzystają nadal z ochrony.

2. Ustawa nie narusza własności egzemplarzy, na których utrwalono artystyczne wykonanie przed dniem jej wejścia w życie.

Art. 126. 1. Przepisy ustawy stosuje się do:

- 1) fonogramów i wideogramów, które zostały sporządzone po jej wejściu w życie;
- 2) programów radiowych i telewizyjnych, które zostały nadane po jej wejściu w życie;
- 3) fonogramów i wideogramów oraz programów radiowych i telewizyjnych, które według niniejszej ustawy korzystają nadal z ochrony.

2. Zasady, o której mowa w ust. 1 pkt 3, nie stosuje się do korzystania przez szkoły w celach dydaktycznych ze sporządzonych przed dniem wejścia w życie ustawy nadań, fonogramów i wideogramów niebędących filmami

fabularnymi oraz spektaklami teatralnymi, a także do korzystania z utrwalonych na fonogramach i wideogramach artystycznych wykonań.

Art. 127. 1. Jeżeli rozpoczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy korzystanie z utworu, artystycznego wykonania, fonogramu, wideogramu lub programu radiowego albo telewizyjnego było według przepisów dotychczasowych dozwolone, natomiast po tej dacie wymaga zezwolenia, to może być ono dokończzone, pod warunkiem że uprawniony otrzymał stosowne wynagrodzenie.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3, dokonane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy czynności prawne odnoszące się do prawa autorskiego są skuteczne i podlegają ocenie według przepisów prawa dotychczasowego; odnosi się to również do zdarzeń innych niż czynności prawne.

3. Ustawę stosuje się do umów długoterminowych, które zawarte zostały przed dniem jej wejścia w życie, w odniesieniu do okresu następującego po tej dacie oraz do zobowiązań, które powstały przed dniem wejścia w życie ustawy, w odniesieniu do skutków prawnych zdarzeń następujących po tej dacie, nie związanych z istotą zobowiązania.

4. Umowy zawarte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy nie obejmują praw pokrewnych, chyba że strony postanowiły inaczej.

Art. 127¹. Prezes Rady Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze zarządzenia, utworzy zespół do spraw przeciwdziałania naruszeniom prawa autorskiego i praw pokrewnych oraz określi jego skład, zadania i tryb działania.

Art. 128. Traci moc ustawa z dnia 10 lipca 1952 r. o prawie autorskim (Dz. U. Nr 34, poz. 234, z 1975 r. Nr 34, poz. 184 i z 1989 r. Nr 35, poz. 192).

Art. 129. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisu art. 124 ust. 3, który wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

---

¹ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

1) dyrektywy 91/250/WE z dnia 14 maja 1991 r. w sprawie ochrony prawnej programów komputerowych (Dz. Urz. WE L 122 z 17.05.1991),

2) dyrektywy 92/100/WE z dnia 19 listopada 1992 r. w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej (Dz. Urz. WE L 346 z 27.11.1992),

3) dyrektywy 93/83/WE z dnia 27 września 1993 r. w sprawie koordynacji niektórych zasad dotyczących prawa autorskiego oraz praw pokrewnych stosowanych w odniesieniu do przekazu satelitarnego oraz retransmisji drogą kablową (Dz. Urz. WE L 248 z 06.10.1993),

4) dyrektywy 93/98/WE z dnia 29 października 1993 r. w sprawie harmonizacji czasu ochrony prawa autorskiego i niektórych praw pokrewnych (Dz. Urz. WE L 290 z 24.11.1993),

5) dyrektywy 96/9/WE z dnia 11 marca 1996 r. w sprawie ochrony prawnej baz danych (Dz. Urz. WE L 77 z 27.03.1996).

Dane dotyczące ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie - z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej - dotyczą ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej - wydanie specjalne.

² Opracowanie własne na podstawie: Dz.U. z 2009 r., nr 157, poz. 1241; Dz.U. z 2007 r., nr 181, poz. 1293; Dz.U. z 2007 r., nr 99, poz. 662; Dz.U. z 2006 r., nr 121, poz. 843; Dz.U. z 2006 r., nr 90, poz. 631.

³ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 85, poz. 727, Nr 86, poz. 732 i Nr 143, poz. 1199 oraz z 2006 r. Nr 66, poz. 470.